

Tajemnice rezerwatu

JATA

foto Paweł Przędziak

katalog poplenerowej wystawy fotografii

„Tajemnice rezerwa-
tu JATA” - wystawa
fotografii

Z zadowoleniem
przyjąłem proś-
bę mieszkańców
gminy Łuków, których
łączą pasje fotogra-
ficzne i przyrodnicze

o wsparcie i objęcie honorowym patronatem
akcji zorganizowania wystawy fotografii przyrod-
niczej rezerwatu JATA oraz wydania okoliczno-
ściowego albumu.

Zauważam przyszłościową wartość ochrony
w granicach rezerwatu jodły w warunkach zbli-
żonych do naturalnych. Dostrzegam fenomen
na skalę ogólnopolską czasu istnienia rezerwatu,
najstarszego po Białowieskim Parku Narodowym
obszaru ochrony przyrody.

Uważam, że bogata szata przyrodnicza i spe-
cyficzne warunki klimatyczne rezerwatu zdecy-
dowanie zasługują na upowszechnienie wśród

mieszkańców naszego regionu, a przede wszyst-
kim wśród mieszkańców naszej gminy Łuków.

Dlatego cieszą mnie wszelkie inicjatywy promu-
jące rezerwat JATA, czy ogólnie przyrodę gminy
Łuków, zwłaszcza tak unikalną i bogatą. Tego
typu zamierzenia zawsze znajdują moje uzna-
nie i akceptację. Tym bardziej, jako że w ostatnim
czasie wraz z Radą Gminy Łuków opracowaliśmy
koncepcję budowy wizerunku i propagowania
gminy, w której za element o dużej wartości pro-
mocyjnej uznano właśnie to miejsce.

Wyrażam nadzieję, że zaprezentowanie zbioru
fotografii najciekawszych miejsc rezerwatu na
wystawie oraz w wydany album podniesie
rangę naszego samorządu gminnego, na któ-
rego terenie znajduje się tak ciekawy obiekt oraz
sprawi, że mieszkańcy gminy Łuków, ale i regio-
nu zapoznają się z pięknem i unikatowością re-
zerwatu JATA.

Mariusz Osiak
Wójt Gminy Łuków

*„Bóg...rzekł: Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona. I stało się tak. Ziemia wydała rośliny zielone: trawę dającą nasienie według swego gatunku i drzewa rodzące owoce, w których było nasienie według ich gatunków. A Bóg widział, że były dobre. I tak upłynął wieczór i poranek – dzień trzeci...”
Gen. 1.11-1.13*

Ta niesamowita wizja stworzenia świata przyrody odbyła się kiedyś naprawdę. Bez względu na to, czy zajęło to jeden dzień czy tysiące lat. Człowiek został obdarzony wielkim darem – zyskał dla siebie dom, pożywienie i moc panowania nad światem. Z daru tego korzysta nader często i chętnie. Niepomny, że żaden dar nie trwa bez końca i żaden dar nie jest niezniszczalny. W użytkowaniu tego daru sięgnął głęboko pod powierzchnię planety oraz na bezmiar wód. Sprawił, że to, co było dotąd proste i dostępne – stało się rzadkie i unikatowe. Nadszedł czas, byśmy się opamiętali. Przyrodę powinniśmy traktować bardziej jak dziedzictwo, które należy chronić, wzbogacać i przekazać następnemu pokoleniu. Wierzę, że Człowiek, który rozwija technikę; który zdobył głębiny oceanów i przestworza; który pewnego dnia sięgnie gwiazd; zrozumie i w pełni utożsami się z przyrodą, z której wziął początek...

Jednym ze skarbów natury w naszym regionie jest rezerwat jodłowy Jata – fragmenty prastarej niegdyś puszczy, która królowała na naszych terenach. Wyprawa do niej to wyprawa w głąb wieków, gdzie pośród zapachu i szumu starych jodeł, dębów, lip i sosen słysząc szczeł oręza oraz wystrzały karabinowe. Jata była świadkiem królewskich polowań, powstań narodowych, walk partyzanckich oraz ciężkiej pracy prostych ludzi. Stanowi rzadką i cenną perłę w przyrodzie Podlasia i Polski, gdyż od wielu lat nie gospodaruje tam człowiek, lecz przyroda, którą podglądamy i staramy się naśladować.

Cieszę się z każdego człowieka, który chce zachować część naszej bogatej historii – i niezależnie, czy jest to historyk, leśnik, fotograf, geograf czy archeolog. W swoim życiu było mi dane spotkać wielu ludzi, którzy nie kierując się względami materialnymi lub osobistymi starali się dla tej przyrody zrobić coś małego, lecz trwałego; dzięki czemu następne pokolenia mogłyby podziwiać tą naturę dosłownie. Zwyczajny plener fotograficzny stał się przygodą ludzi z tajemniczą naturą. Z przyjemnością prezentujemy Czytelnikowi owoce tej przygody.

Grzegorz Uss
Leśniczy Leśnictwa Jata

Poligon lotniczy Jagodne

utworzony w roku 1954 po przymusowym wysiedleniu mieszkańców wsi Jagodne. Do dnia dzisiejszego pozostały ślady wiejskiej zabudowy, sady i ogrody przydomowe oraz stare drewniane krzyże stojące na opłotkach wsi.

foto Paweł Przeździak

Tajemnice rezerwatu

1) foto Piotr Tolwiński

2) foto Piotr Tolwiński

1) Krzyż Virtuti Militari

to najwyższe odznaczenie wojskowe upamiętnia miejsce obozu żołnierzy AK w rezerwacie jodłowym „Jata” w latach 1943-1944.

2) Pomnik żołnierzy AK

wybudowany w 1996 roku z inicjatywy żyjących żołnierzy AK (zwłaszcza Piotra Nowińskiego „Paweł”). Obelisk upamiętnia akcję „Burza”, w której brało udział ugrupowanie AK.

3) foto Paweł Przeździak

4) foto Piotr Tolwiński

3) Pomnik ks. Brzóska

wybudowany w roku 1928 z inicjatywy leśników łukowskich na pamiątkę 63-tej rocznicy śmierci przywódcy powstania styczniowego na Podlasiu

4) Pomnik partyzantów polskich i radzieckich

wybudowany w 1969 roku z inicjatywy partyzantów oraz społeczeństwa Ziemi Łukowskiej.

JATA

---

foto Piotr Tolwiński

Serdecznie dziękuję wszystkim Uczestnikom za wzięcie udziału w plenerze fotograficznym, stworzenie twórczej atmosfery oraz wzorowe przygotowanie wystawy. Dzięki Waszym fotografiom dostrzegamy, że wcale nie trzeba podróżować na drugi kraniec świata, by odnaleźć urokliwe piękno przyrody. Czar niezwykłych miejsc roztacza się bowiem wokół nas ...

Wyrazy wdzięczności kieruję także wobec Leśniczego Leśnictwa Jata Pana **Grzegorza Ussa** i Radnego Rady Powiatu

w Łukowie Pana **Krzysztofa Fornala** za okazaną pomoc w urządzeniu pleneru oraz za twórcze wsparcie powstania wystawy fotograficznej i jej organizacji.

Dziękuję również Panu **Kazimierzowi Jakubiakowi** za troskę okazaną przedsięwzięciu oraz za wykazaną dbałość o promocję bogactwa lokalnej przyrody.

W sposób szczególny pragnę także podziękować Wójtowi Gminy Łuków Panu **Mariuszowi Osiakowi** za wsparcie inicjatywy, dostrzeżenie jej istotności oraz aktywne włączenie się w tworzenie wystawy fotografii i albumu tematycznego.

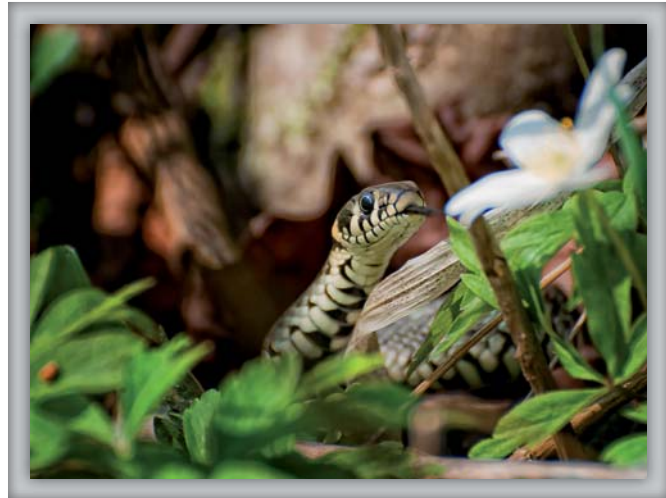
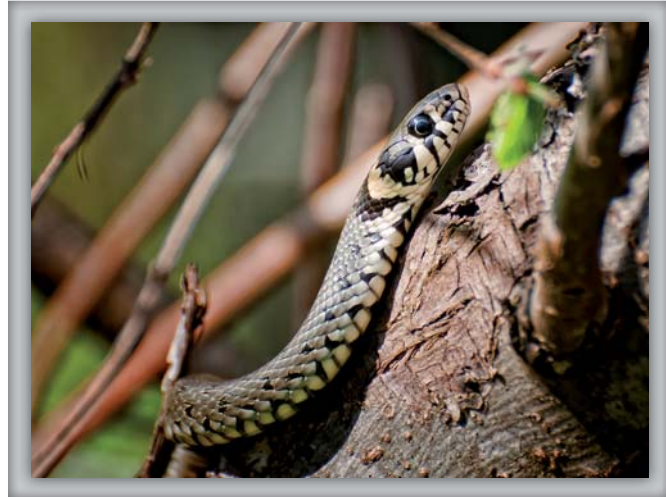
Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Nadleśniczemu Nadleśnictwa Łuków dziękuję za wydanie zezwolenia wstępu na teren ścisłego rezerwatu Jata.

Robert Wysokiński

Maryla Bajda

Od wielu lat pasjonuje się fotografią. Może pochwalić się publikowaniem zdjęć na łamach prasy oraz telewizji TVN. Z przyjemnością podjęła temat fotografowania rezerwatu w tak znakomitym gronie. Jak sama skromnie mówi: „Chcę uczyć się fotografii od najlepszych”.

JATA

Krzysztof Fornal

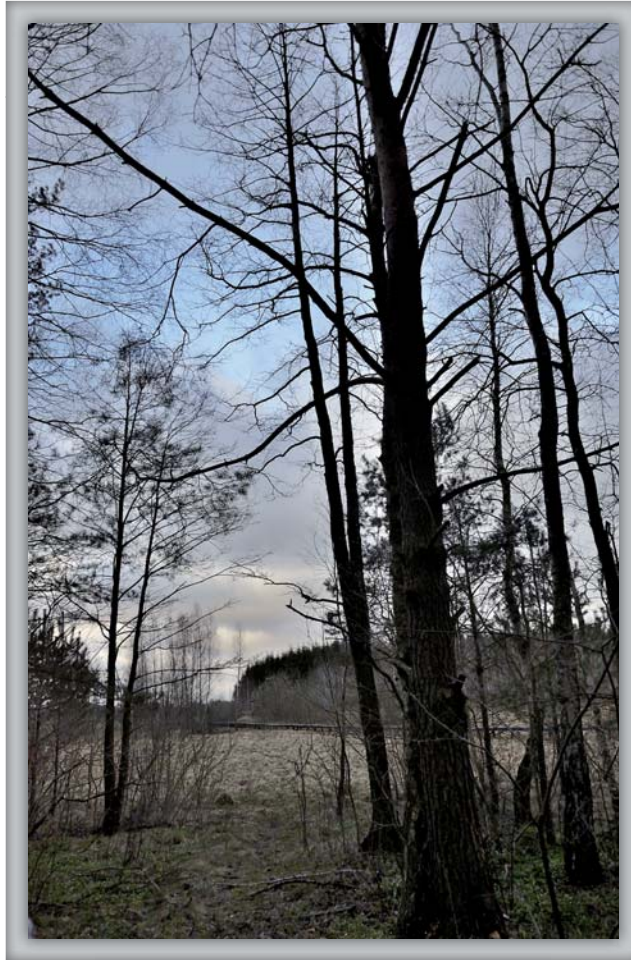
Pasjonat przyrody i historii, w tym regionalnej. Inicjator powstania rowerowej ścieżki rekreacyjno-edukacyjnej biegnącej szlakami rezerwatu „Jata”.

Tajemnice rezerwatu

Zbigniew Głębiński

„Plener w naturze jest dla mnie wyzwaniem szczególnym, łączącym w sobie spotkanie z naturą, z której wydobywają się różne dźwięki i odgłosy oraz możliwość poznawania jej tajemnic poprzez wizjer aparatu fotograficznego”.

JATA

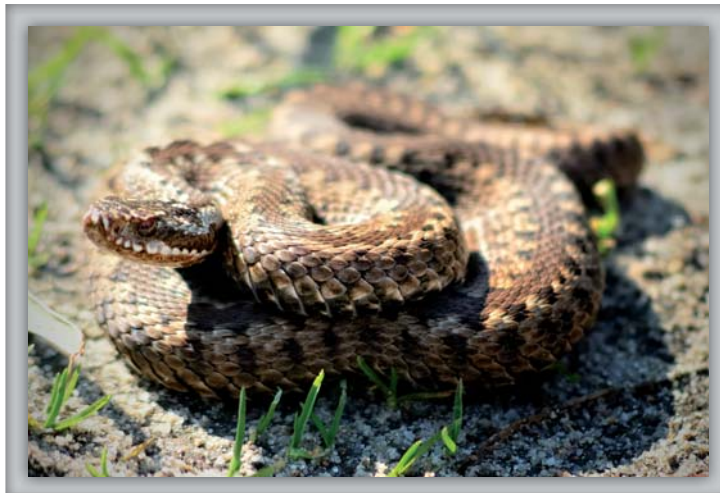
Zbigniew Głębicki

Paweł Przeździak

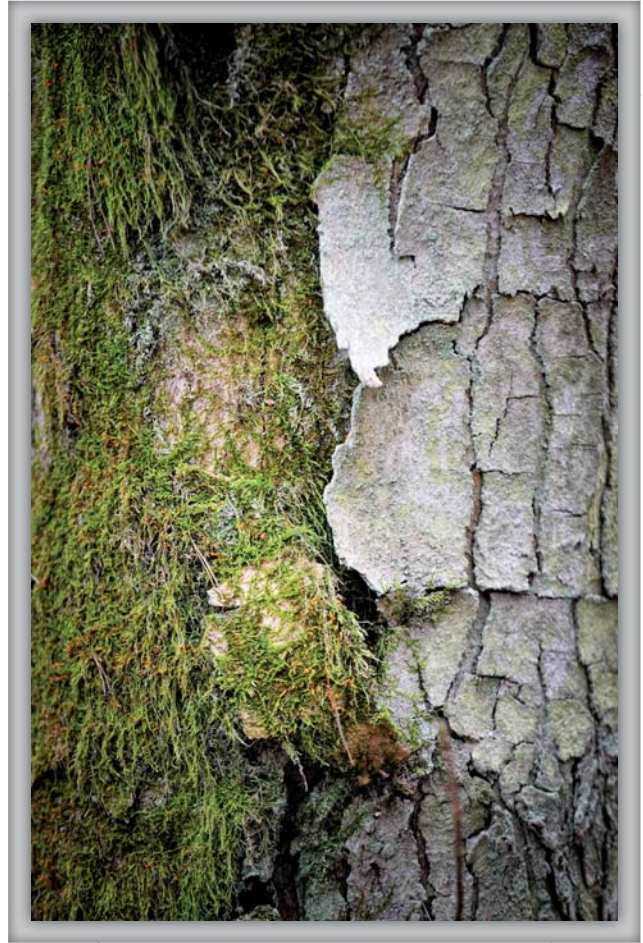
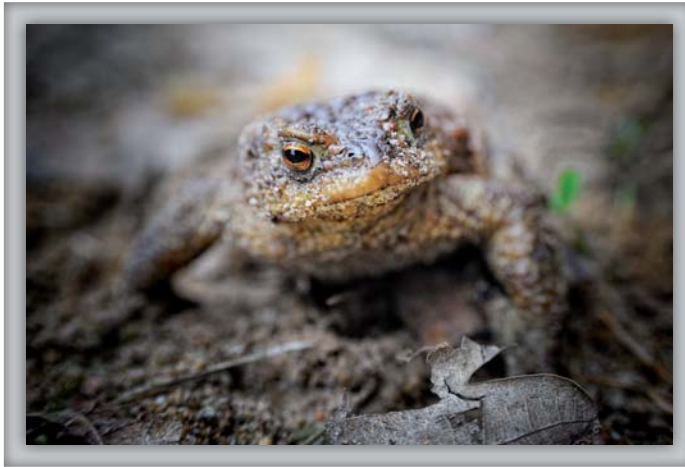
„Wielokrotnie nie mierzyłem swe fotograficzne siły z dzikością „Jaty”. Ten plener jest więc dla mnie kolejną fotograficzną przygodą wywołaną miłością do jedynego takiego miejsca na ziemi”.

JATA

Paweł Przeździak

Tajemnice rezerwatu

Paweł Przeździak

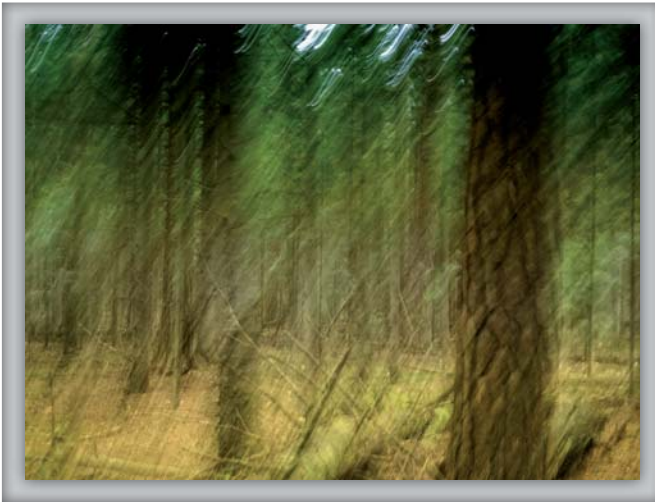
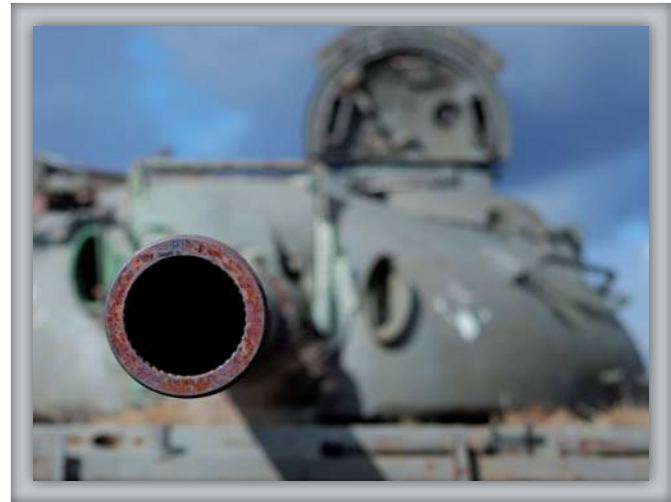
JATA

Paweł Przeździak

Piotr Przeździak

Najmłodszy uczestnik pleneru „Tajemnice rezerwatu Jata” ur. 1998. Nieustraszony podróżnik oraz wielki miłośnik przyrody i historii. Obdarzony zmysłem plastycznym w nietuzinkowy sposób wykorzystuje aparat fotograficzny do przedstawiania swojego punktu widzenia otaczającego go świata.

JATA

Sławomir Smolak

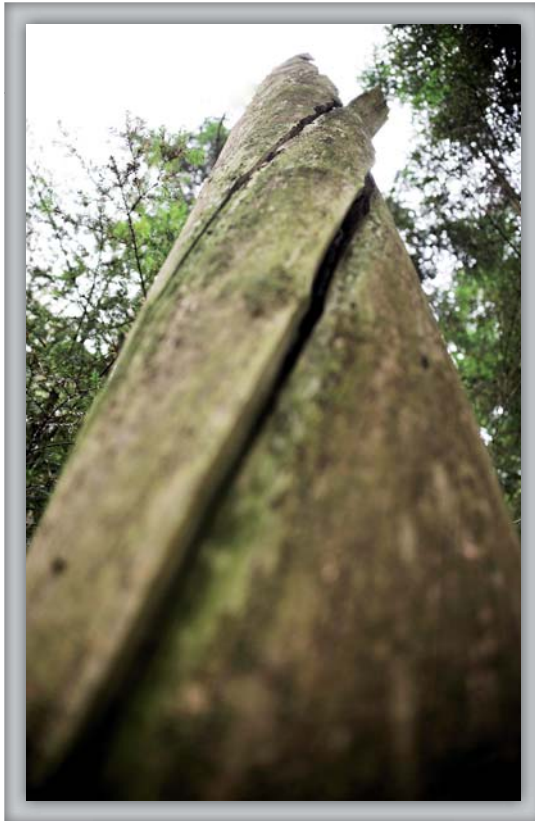

„P o raz kolejny przekonuję się, że cudze chwalimy, a swego nie znamy. Udział w plenerze uświadomił mi, że rezerwat Jata jest cudem samym w sobie, który naprawdę warto chronić”.

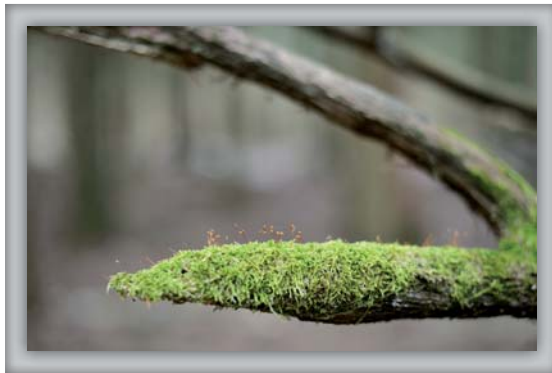
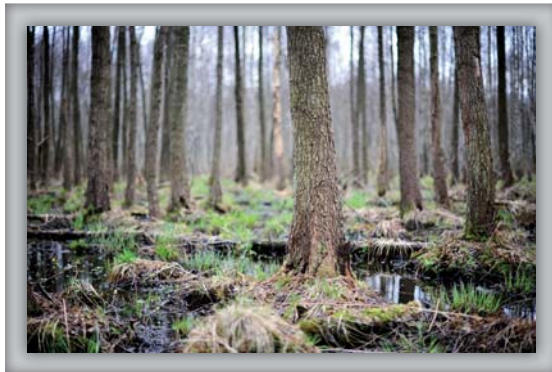
Daniel Strzaliński

Związany jest z fotografią kilkunastoletnim okresem. To uczestnik wielu ogólnopolskich plenerów fotograficznych. Daniel Strzaliński to także członek Grupy Twórczej FOTOGRAFAM, działającej przy MOK w Siedlcach.

JATA

Daniel
Strzaliński

Tajemnice rezerwatu

Daniel
Strzaliński

JATA

Piotr Tołwiński

Fotograf, magister sztuki łódzkiej PWSFTviT, stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, stypendysta Prezydenta Miasta Siedlce, mający w swoim dorobku szereg wystaw indywidualnych, m.in. w Polsce, we Francji, na Białorusi, Litwie, czy na Węgrzech.

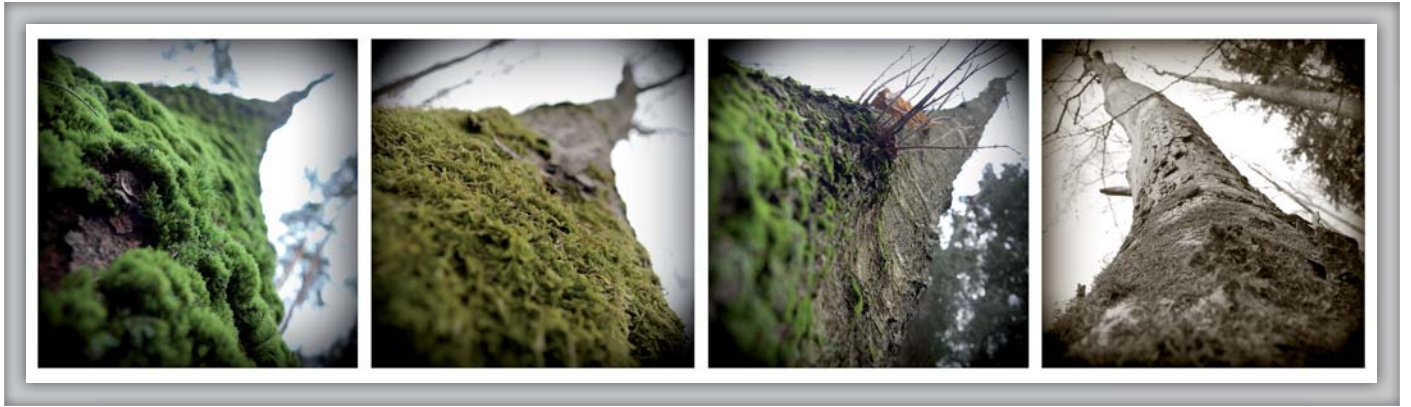
Tajemnice rezerwatu

Piotr Tolwiński

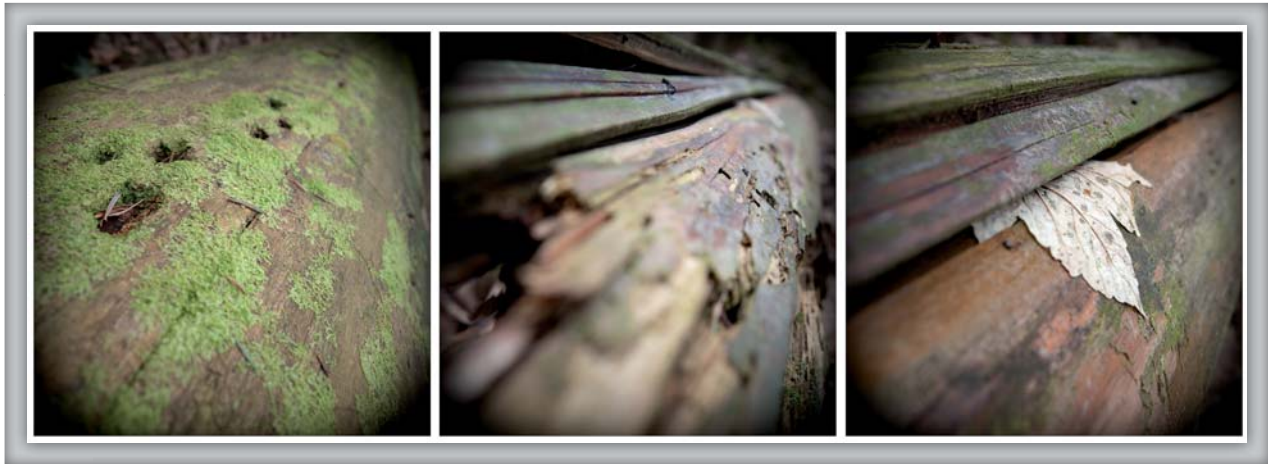
JATA

Piotr Tokwiński

Tajemnice rezerwatu

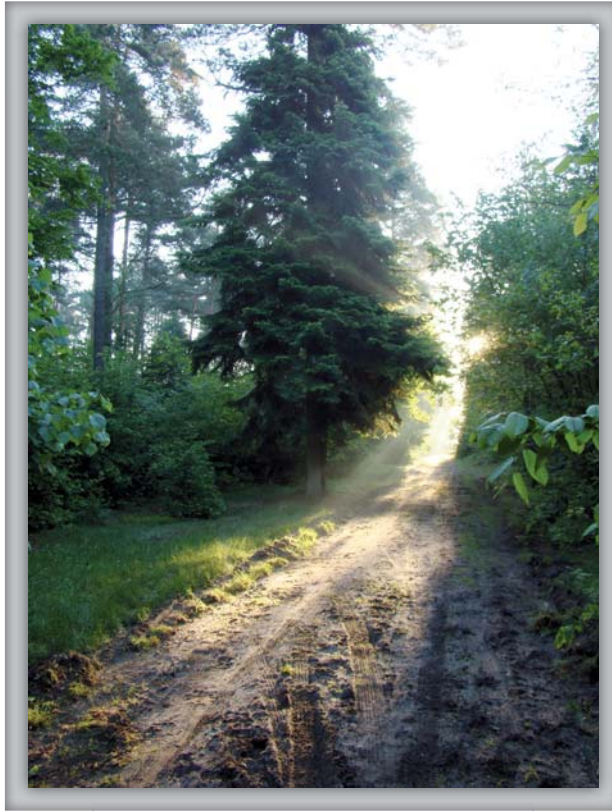

Piotr Tolwiński

JATA

Grzegorz Uss

Leśniczy Leśnictwa Jata. Grzegorz Uss to także hobbysta przyrody i historii, sam amatorsko fotografuje. Prowadzi też stronę internetową www.rezerwatjata.pl, gdzie każdy może zapoznać się z bogactwem przyrody i historii rezerwatu.

Tajemnice rezerwatu

Grzegorz
Uss

JATA

Grzegorz
Uss

Tajemnice rezerwatu

Grzegorz
Uss

JATA

Grzegorz
Uss

Tajemnice rezerwatu

Grzegorz
Uss

Ścieżka rowerowa
w rezerwacie JATA

P przedmiotowa ścieżka rowerowa została utworzona **7 października 2010 r.** decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie wydaną na rzecz Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Żdżary „Żdżarzanie” w oparciu

o porozumienie zawarte pomiędzy stowarzyszeniem a Nadleśnictwem Łuków.

Trasa ścieżki liczy 17,5 km długości. Znajduje się w pobliżu miejscowości Żdżary, Dąbie, Gręzówka i Klimki. Przebiega przez rezerwat przyrody JATA oraz obszar Natura 2000 „Lasy Łukowskie”. Ścieżka wyposażona jest w odpowiednią infrastrukturę. Oznakowana przy pomocy punktowych znaków kierunkowych malowanych na pniach drzew trasa oraz zainstalowane tablice informacyjne - o ścieżce, historyczna, przyrodnicza, o pobliskich okolicach - a także tablice z mapą szlaku na ścieżce czynią bezpiecznym i łatwym korzystanie z trasy.

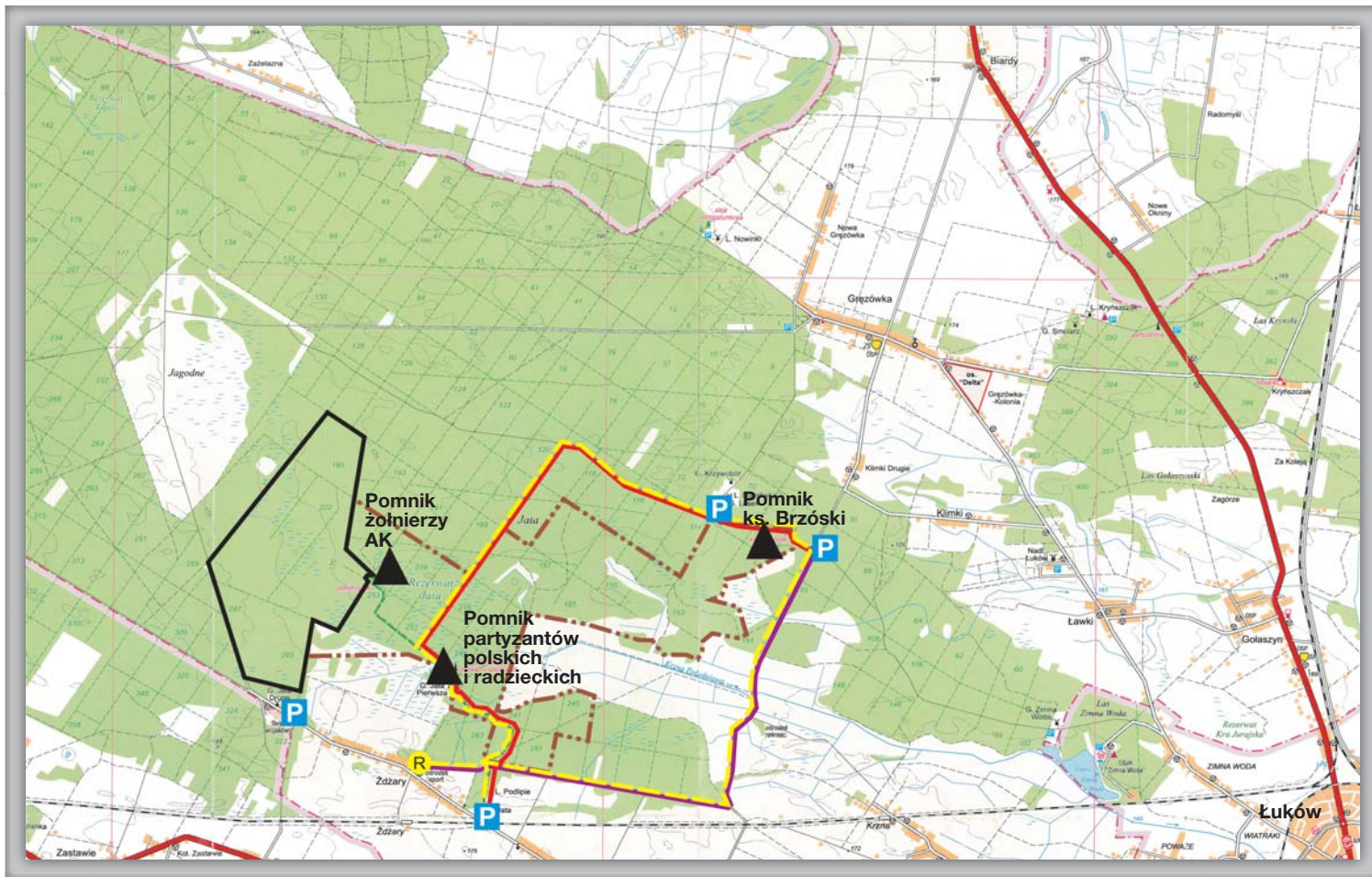
Środki na wspomniane urządzenia pochodziły z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach Lokalnej Grupy Działania **„RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”**.

Ścieżka rowerowa ma charakter nie tylko rekreacyjny, lecz i edukacyjny. Stwarza alternatywę aktywnego spędzania czasu wolnego, zaopatrza turystów rowerowych w bazę logistyczną oraz tworzy bezpieczne miejsca wypoczynku na świeżym powietrzu. Niemniej o wiele cenniejsza wydaje się wartość edukacyjno-historyczna przedsięwzięcia, jako że trasa rowerowa przebiega przy trzech pomnikach historycznych, a mianowicie przy: Pomniku ks. S. Brzóska, Pomniku Partyzantów Polskich i Radzieckich oraz Pomniku Żołnierzy AK. Powstała ścieżka niewątpliwie przybliży młodzieży szkolnej i przyjezdnym gościom wiedzę o wielowiekowych walkach Polaków o niepodległość, których areną były miejscowe lasy.

Jako Wiceprezes stowarzyszenia również i ja czuję satysfakcję z powstania ścieżki rowerowej w rezerwacie JATA. Mając w realizacji przedsięwzięcia swój wkład - uzyskanie pozytywnej decyzji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, zawarcie porozumienia z Nadleśnictwem Łuków, pozyskanie środków europejskich z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - z zadowoleniem obserwowałem tworzenie ścieżki przez członków Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Żdżary „Żdżarzanie”. Wspólny trud, solidarna praca, autentyczne zaangażowanie po raz kolejny przyniosły wspólny efekt.

Krzysztof Fornal

Wiceprezes stowarzyszenia
Radny Rady Powiatu w Łukowie

- R Ranczo
- P Parking
- ▲ Pomnik

- Trasa rowerowa
- Droga leśna
- Rezerwat ścisły

- Rezerwat częściowy
- Ścieżka przyrodnicza
- Droga lokalna

Na zdjęciu od lewej:

Robert Wysokiński, Piotr Tolwiński, Sławomir Smolak, Krzysztof Fornal, Zbigniew Głębiński, Piotr Przeździak, Grzegorz Uss – *Leśniczy Leśnictwa Jata*, Paweł Przeździak, Daniel Strzaliński

patronat honorowy:

organizatorzy:

Radny
Rady Powiatu w Łukowie
Krzysztof Fornal

wysokinski.media.pl

patronat medialny:

